

30.1.2019

LAUSUNTO

kehitysvaliokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä kahdeksannen, yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2017
(2018/2177(DEC))

Valmistelija: Nirj Deva

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. antaa EU:lle kiitosta siitä, että Euroopan investointiohjelma ja Euroopan kestävä kehityksen rahasto käynnistettiin onnistuneesti, mitä korostaa se, että marraskuuhun 2018 mennessä hyväksyttiin 28 takausvälinettä, joiden kokonaismäärä oli 1,54 miljardia euroa ja joiden odotetaan vapauttavan yhteensä 17,5 miljardia euroa investointeja; korostaa, että täytäntöönpanon tuloksia ei vielä ole arvioitu ja että on ennaikaista tehdä päätelmiä soveltamisalan laajentamisesta ja keinoista; korostaa, että yhdennentoista EKR:n väliarvioinnissa todettiin, että rahoituksen yhdistäminen toi lisävaroja vain 50 prosentissa tapauksista; pitää näin ollen valitettavana, että komissio on ehdottanut sekarahoitukseen kohdennettavien määrärahojen lisäämistä tulevalla rahoituskaudella 2021–2027;
2. panee tyytyväisenä merkille, että EKR on budjetoitu komission ehdotukseen tulevasta EU:n naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä (NDICI);
3. korostaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tehnyt erittäin kielteisiä havaintoja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksista¹ ja suosittelee, että niiden ”laajempaa käyttöä ei edistetä” unionissa; kehottaa komissiota ottamaan tämän suosituksen täysin huomioon, kun se käsittelee julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia kehitysmaissa, joissa niiden onnistunut täytäntöönpano on vieläkin vaikeampaa kuin unionissa;
4. panee huolestuneena merkille, että yhdennentoista EKR:n väliarvioinnissa todetaan, että vaarana on, että EKR painostetaan vastaamaan toimintasuunnitelmiin, jotka etäännyttävät sitä sen päätavoitteesta eli köyhyyden lievittämisestä, joita on vaikeaa sovittaa yhteen EKR:n keskeisten arvojen kanssa ja jotka vaarantavat sen hyvin osaaman toiminnan, että kuulemisista huolimatta hallitusten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen näkemykset (lukuun ottamatta joitakin merkittäviä poikkeuksia esimerkiksi Tyynenmeren alueella) on harvoin otettu huomioon ohjelmasuunnitteluun liittyvissä valinnoissa ja että yhdennentoista EKR:n ohjelmasuunnittelussa käytettiin ylhäältä alas-lähestymistapaa keskittämisperiaatteen noudattamiseksi, mutta tämä tapahtui Cotonoun sopimuksen keskeisen kumppanuusperiaatteen kustannuksella; pitää valitettavana, että komissio on tähän asti jättänyt täysin huomiotta nämä havainnot;
5. palauttaa mieliin Békou-rahastoa koskevan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen tärkeimmät havainnot ja muun muassa sen, että rahaston perustaminen oli asianmukaista Keski-Afrikan tasavallan kontekstissa ja että rahaston avulla on saavutettu myönteisiä vaikutuksia; korostaa, että tämä arviointi otettiin laajalti huomioon kehitysvaliokunnan helmikuussa 2018 Keski-Afrikan tasavaltaan lähettämän tilapäisen valtuuskunnan päätelmissä, joissa todettiin, että rahaston avulla voidaan asianmukaisesti vastata tarpeisiin siirryttäessä kunnostamisesta toimeentulon tarjoamiseen ja pidemmän aikavälin kehitykseen; palauttaa mieliin, että rahasto perustettiin 60 kuukautta kestäväksi EU:n hätärahostoksi, jonka voimassaolo päättyy

¹ Erityiskertomus nro 9/2018: Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet EU:ssa: puutteet mittavia ja hyöty vähäinen

heinäkuussa 2019, ja että sen jatkaminen vaikuttaa hyödylliseltä mutta edellyttää parlamentin hyväksyntää;

6. panee merkille Euroopan unionin Afrikka-hätärahaston saavutukset; muistuttaa kuitenkin, että hätärahaston varoja, jotka ovat peräisin kehitysyhteistyömäärärahoista, ei pidä käyttää muuttajien oikeuksia vaarantaviin turvallisuustoimiin; muistuttaa, että EU:n kehitysyhteistyön keskeisinä tavoitteina on oltava köyhyyden poistaminen ja kestävä kehitys; korostaa, että ihmisoikeuksien on oltava hätärahaston hankkeiden ohjelmasuunnittelun ytimessä ja että hankkeiden on kyseisissä maissa edistettävä ihmisoikeuksien toteutumista; suosittelee voimakkaasti sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja naisten vaikutusvallan lisäämistä hätärahaston ohjelmissa sekä heikoimmassa asemassa olevien, kuten lasten ja vammaisten henkilöiden, suojelua;
7. panee merkille, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin¹ ja yhdennentoista EKR:n väliarvioinnin laatijat ovat ilmaisseet seuraavia hätärahaston täytäntöönpanoa koskevia huolenaiheita:
 - hankkeiden täytäntöönpanossa hätärahaston vaikutus menettelyjen nopeuttamiseen oli vähäinen verrattuna perinteiseen kehitysapuun;
 - huoli hätärahastoon liittyvien EU:n hankkeiden todennäköisestä vaikuttavuudesta ja kestävydestä sekä EU:n kyvystä seurata tiiviisti niiden täytäntöönpanoa;
 - Pohjois-Afrikan ja Afrikan sarven osioilla ei ole dokumentoituja perusteita hanke-ehdotusten valintaa varten;
 - tuloksellisuuden mittaamisessa esiintyy vakavia puutteita;
 - ei ole erityistä riskinarviointikehystä;

toteaa näiden havaintojen perusteella, että hätärahaston lisäarvo on erittäin kyseenalainen;

8. pitää valitettavana, että vuoden 2017 kahdeksannen, yhdeksannen, kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n menoihin liittyvä virhetaso oli olennainen ja että virhetaso oli kasvussa EU:n yleisestä talousarviosta rahoitetuista menoista poiketen; korostaa, että virheitä esiintyi pääasiassa tapahtumissa, jotka liittyvät kansainvälisten järjestöjen ja jäsenvaltioiden yhteistyötoimistojen kanssa toteutettuihin hankkeisiin, ja että tarkastetuista tämäntyyppisistä tapahtumista 36 prosenttiin liittyi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä, mikä on valtava määrä; kehottaa komissiota laatimaan yksityiskohtaiset selvitykset näiden havaintojen johdosta ja toimittamaan parlamentille selkeän suunnitelman, jossa esitetään tarvittavat toimet tämän vakavan tilanteen korjaamiseksi;
9. pitää valitettavana, että komission kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosaston on täytynyt esittää varauksella tilien perustana olevien toimien sääntöjenmukaisuudesta jokaisessa vuotuisessa toimintakertomuksessa vuodesta 2012 alkaen, mikä tarkoittaa, että sisäisessä hallinnossa on vakavia puutteita;

¹ Erityiskertomus nro 32/2018:

10. korostaa tilintarkastustuomioistuimen esittämiä kielteisiä havaintoja usein EKR:stä rahoitettavasta EU:n tuesta Afrikan turvallisuudelle, joita ovat seuraavat:
- sisäisten turvallisuusjoukkojen valmiuksien parantaminen Nigerissä ja Malissa on ollut hidasta ja omavastuullisuus ja kestävyys on hyvin kyseenalaista¹;
 - EU:n Afrikan rauhan ja turvallisuuden rakenteille antaman tuen vaikutukset ovat olleet vähäisiä²;

korostaa myös vakavaa riskiä, että Afrikan rauhanrahaston kautta myönnettävällä EU:n tuella AMISOM-operaatioon osallistuville burundilaisille sotilaille rahoitetaan välillisesti Burundin hallintoa, jolle EU on asettanut sanktioita; palauttaa mieliin, että kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosasto suhtautui vuosien ajan varauksellisesti Afrikan rauhanrahastolle osoitettavaan tukeen;

11. katsoo tässä yhteydessä, että EU:n keskittyminen yhä enemmän turvallisuuden ja kehityksen väliseen yhteyteen herättää vakavasti otettavia moitteetonta varainhoitoa koskevia kysymyksiä, ja kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa soveltamaan paljon varovaisempaa lähestymistapaa Afrikan turvallisuuteen liittyvään EU:n tukeen;
12. ilmaisee syvän huolensa siitä, että nälkä on vuosina 2016–2018 kasvanut koko maailmassa ja että tällä hetkellä yli 820 miljoonaa ihmistä kärsii kroonisesta aliravitsemuksesta, kun samaan aikaan EU:n ja sen jäsenvaltioiden julkinen kehitysapu elintarvike- ja ravitsemusturvaan on laskenut noin kahdeksasta prosentista (vuonna 2014) kuuteen prosenttiin (vuonna 2016) ja komission hallinnoimien välineiden mukaiset elintarviketurvaa koskevat talousarviositoumukset ovat vuonna 2017 vähentyneet merkittävästi;
13. toteaa, että komissio teki vuonna 2017 YK:n virastojen kanssa sopimuksia, joihin osoitettiin maksuosuuksina EKR:stä yli 411 miljoonaa euroa siten, että suurimmat edunsaajat olivat YK:n kehitysohjelma (166,33 miljoonaa euroa), FAO (152,86 miljoonaa euroa) ja Unicef (98,44 miljoonaa euroa), ja että se teki Maailmanpankin kanssa 92 miljoonan euron arvoiset sopimukset;
14. vaatii, ottaen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan merkittävän roolin kehityksessä, että unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset tiiviit suhteet säilytetään sen unionista eroamisen jälkeen aiheutuvien tappioiden minimoimiseksi;
15. toistaa voimakkaan varaumansa sen suhteen, että komissio on esittänyt Eritreaa koskevan kansallisen maaohjelman ja vuotuisen toimintaohjelman ja että EKR-komitea on hyväksynyt ne vuonna 2017, vaikka Eritreassa ei ole saatu vakuuttavia todisteita uudistuksista tai parannuksista ihmisoikeustilanteesta; palauttaa mieliin komission ja korkean edustajan sitoumukset tiedottaa parlamentille säännöllisesti asiasta;

¹ Erityiskertomus nro 15/2018: Nigerin ja Malin sisäisestä turvallisuudesta vastaavien joukkojen valmiuksien vahvistaminen: vain vähäistä ja hidasta edistymistä

² Erityiskertomus nro 20/2018: Afrikan rauhan ja turvallisuuden rakenteet: EU:n tuki on kohdistettava uudelleen

16. kehottaa komissiota määrittelemään paremmin ja arvioimaan selkeästi, mitä kehitystuloksia on tarkoitus kussakin tapauksessa saavuttaa, sekä ennen kaikkea tehostamaan vastaanottajavaltioiden toimien valvontamekanismeja korruption, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian aloilla; on erittäin huolissaan siitä, että budjettitukea käytetään mahdollisesti maissa, joissa ei ole demokraattista valvontaa, joko parlamentaarisen demokratian toimimattomuuden tai kansalaisyhteiskunnan ja tiedonvälityksen puutteellisen vapauden vuoksi tai valvontaviranomaisten puutteellisten valmiuksien vuoksi;
17. panee merkille, että tukimuodot ovat siirtymässä suorista avustuksista erityisrahastoihin ja sekarahoitukseen muun muassa Euroopan kestävän kehityksen rahaston kautta, ja kehottaa neuvostoa, komissiota ja Euroopan investointipankkia tekemään Euroopan parlamentin kanssa toimielinten välisen sopimuksen avoimuudesta, tilivelvollisuudesta ja parlamentin valvonnasta uudessa kehityspoliittikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa vahvistettujen toimintapoliittisten periaatteiden perusteella;
18. panee tyytyväisenä merkille Cotonoun jälkeisen sopimuksen prosessin, jotta AKT–EU-kehitys voidaan säilyttää;
19. korostaa, että on erittäin tärkeää tukea mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä, ja kehottaa erityisesti luomaan rahoituksen saantia parantavia paikallisia ratkaisuja ja lujittamaan edelleen mikrorahoitukseen liittyviä laina- ja -takuujärjestelmiä;
20. kehottaa ulottamaan Erasmus nuorille yrittäjille -ohjelman myös Euroopan ulkopuolelle erityisesti kehitysmaihin ja tarjoamaan tarvittavat rahoitusvarat;
21. panee tyytyväisenä merkille erityiskertomuksessa nro 35/2018 julkaistut tilintarkastustuomioistuimen suositukset valtiosta riippumattomien järjestöjen toteuttaman EU-rahoituksen avoimuuden parantamisesta, ja toteaa, että tilintarkastustuomioistuin suosittelee kertomuksessa muun muassa, että komission on parannettava kirjanpitojärjestelmässään olevien, valtiosta riippumattomia järjestöjä koskevien tietojen luotettavuutta ja sen on parannettava näiden järjestöjen toteuttamasta rahoituksesta kerättäviä tietoja; kehottaa siksi komissiota panemaan nämä ehdotukset täytäntöön ennen nykyisen toimikauden päättymistä;
22. kehottaa soveltamaan kehitystoimiin kannustimiin perustuvaa lähestymistapaa ottamalla käyttöön enemmän -periaatteen Euroopan naapuruuspolitiikan esimerkin kaltaisesti; katsoo, että mitä paremmin ja nopeammin maa edistyy demokraattisten instituutioiden rakentamiseksi ja vakiinnuttamiseksi sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamiseksi toteuttamissaan sisäisissä uudistuksissa, sitä enemmän sen pitäisi saada tukea unionilta;
23. toteaa, että yksikään maa ei ole kehittynyt syventämättä kauppasuhteitaan naapurimaitensa ja muun maailman kanssa; kannustaa lisäksi rahoittamaan kauppaa tukevia kehitysaputoimia, jotta kehitysmaat voivat tulevaisuudessa osallistua paljon aiempaa laajemmin globaaleihin arvoketjuihin; korostaa tässä yhteydessä digitaalisen liitettävyyden kasvavaa merkitystä pyrittäessä siihen, että globalisaation hyödyt jakautuvat aiempaa tasapainoisemmin kehitysmaiden hyväksi;

24. korostaa, että on tärkeää osoittaa enemmän varoja pyrkimyksiin tukea hyvää hallintoa, demokratiaa ja oikeusvaltiota kehitysmaissa, jotta edistetään vastuuvollisia ja avoimia instituutioita, tuetaan valmiuksien kehittämistä ja edistetään osallistavaa päätöksentekoa ja kansalaisten tiedonsaantia;
25. korostaa puhtaan veden saannin ja uusien jätevedenpuhdistamojen rakentamisen merkitystä;
26. kiinnittää huomiota energiaköyhyyden laajuuteen ja seurauksiin kehitysmaissa sekä EU:n vahvaan panostukseen sen vähentämiseksi; korostaa, että asianomaisten maiden hallitusten ja sidosryhmien on toteutettava tehokkaita ja yhteisiä toimia energiaköyhyyden vähentämiseksi.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	22.1.2019
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 18 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mireille D'Ornano, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Bogusław Sonik, Eleni Theoharous, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marina Albiol Guzmán, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Stefan Gehrold, Maria Noichl, Judith Sargentini

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

18	+
ECR	Eleni Theoharous
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Stefan Gehrold, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Bogusław Sonik, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maria Noichl, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Judith Sargentini

0	-

3	0
EFDD	Mireille D'Ornano
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Lola Sánchez Caldentey

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää